

Notitie flora en fauna

Renovatie Kaathoven 24-26, Vinkel

Projectnummer: 6122
Datum: 15-4-2014
Status: Concept
Projectleider: Gerrit Kersten
Adviseur ecologie: Rob van Dijk

Op de locatie Kaathoven 24-26 te Vinkel (gemeente Maasdonk) wordt een vervallen boerderij gerenoveerd en bewoonbaar gemaakt. Voor de realisatie van het project moet duidelijk worden of er consequenties zijn vanuit de natuurwetgeving.

De eerste stap in deze toetsing is een quickscan flora en fauna. Dit is een eerste, beknopt onderzoek waarbij is gekeken of er mogelijk iets aan de hand is. Dit onderzoek kan gebruikt worden bij bestemmingsplanprocedures of de aanvraag van een omgevingsvergunning.

Methode

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is uitgevoerd op 24 oktober 2013 door dhr. R. van Dijk, ecologisch adviseur van Eelerwoude. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). De bebouwing is zowel van buiten als van binnen onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een sterke zaklamp. Daarnaast is een bronnenonderzoek uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevensbronnen zoals algemene verspreidingsatlassen. Tevens is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd.

Wetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving - en beleid bestaat uit verschillende onderdelen. Deze notitie gaat alleen in op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied: de Flora- en faunawet. Vanwege de relatief kleinschalige ingreep, namelijk de renovatie van een gebouw, wordt toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden) en/of de eisen vanuit de Ecologische Hoofdstructuur niet noodzakelijk geacht.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied bestaat uit vier gebouwen en omliggende erf. Het erf is grotendeels verhard.

Het gebouw Kaathoven 26 is een bakstenen gebouw met pannendak, dat wordt gebruikt als (bedrijfs)woning. Omdat voor dit gebouw uitsluitend een planologische wijziging voorzien is en geen fysieke werkzaamheden gepland zijn, wordt dit verder buiten beschouwing gelaten.

Het gebouw Kaathoven 24 is een vervallen boerderij, die momenteel gebruikt wordt als schuur. Het gebouw bestaat uit baksteen (enkelsteens muren) en heeft een houten gebint en een golfplaten dak. In het gebouw is een zolder aanwezig. De achterzijde van het gebouw (een voormalige stal) bestaat uit betonstenen en is later aangebouwd.

Ten westen van Kaathoven 24 staat een voormalige veestal. Deze bestaat uit witte betonstenen en heeft een golfplaten dak. De stal staat leeg en is in goede staat.

Ten noorden van Kaathoven 26 staat een loods. Deze bestaat eveneens uit betonstenen en een golfplaten dak. De loods wordt gebruikt als opslagruimte. Omdat voor dit gebouw uitsluitend een planologische wijziging voorzien is en geen fysieke werkzaamheden gepland zijn, wordt dit verder buiten beschouwing gelaten.

Aan de kant van de weg staan enkele bomen, namelijk een Amerikaanse eik (circa 1 meter dik, op de oprit), drie leilindes vóór de boerderij (waarvan 1 dood), en enkele beuken en eiken. Op het erf zelf zijn geen bomen en struiken aanwezig. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

In de effectenbeoordeling wordt er vanuit gegaan dat de vervallen boerderij gerestaureerd wordt. Hiervoor is nog geen restauratieplan opgesteld. De aanwezige witte veestal wordt deels gesloopt. Er wordt vanuit gegaan dat de aanwezige bomen behouden blijven.

Beschermde soorten en effecten Flora- en faunawet

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied slechts enkele zeer algemene plantensoorten waargenomen in de berm en tussen verhardingen, zoals grote brandnetel, paardenbloem, fluitenkruid etc. Er zijn geen muurvegetaties aanwezig in het plangebied. In het bos ten oosten van de boerderij komt volgens de NDFF-gegevens de brede wespenorchis (beschermingsniveau 1) voor. In het plangebied zijn voor deze soort geen geschikte groeiplaatsen aanwezig. Effecten op beschermde of bedreigde vaatplanten zijn op voorhand uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn waarnemingen vermeld van enkele soorten van beschermingsniveau 1 van de Flora- en faunawet die in de directe nabijheid van het plangebied voorkomen, namelijk mol en ree. Het erf is (marginaal) geschikt voor enkele algemene zoogdiersoorten zoals egel, veldmuis en huisspitsmuis. Deze soorten vallen onder beschermingsniveau 1 van de Flora- en faunawet, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de omgeving van het plangebied is één waarneming bekend van een strenger beschermde zoogdiersoort, namelijk de das. Het erf en de bebouwing zijn ongeschikt als leefgebied voor de das. Het voorkomen van deze en andere strenger beschermde grondgebonden zoogdieren is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in gebouwen en bomen. De bomen in het plangebied hebben geen voor vleermuizen geschikte holten. De aanwezigheid van boombewonende vleermuizen is daarmee uit te sluiten.

De leegstaande boerderij en de bijgebouwen hebben geen spouwen of gevelbetimmeringen waarin of waarachter vleermuizen kunnen wegkruipen. De binnenzijde van de gebouwen zijn toegankelijk via openstaande ramen en ruimte tussen de muren en het dak. Binnenin het gebouw zijn geen vleermuizen of sporen (keutels of vraatsporen) aangetroffen. Het is daardoor zeer onwaarschijnlijk dat er zich in het gebouw een kraamkolonie bevindt.

Op de zolder van de vervallen boerderij en in de veestal zijn tussen het balkenwerk enkele spleten en kieren aangetroffen die geschikt zijn voor de gewone grootoorvleermuis. Als deze soort in deze spleten en kieren verblijft dan is dat alleen het geval in de periode april-september. Buiten deze periode is de aanwezigheid redelijkerwijs uitgesloten omdat de zolder niet vorstvrij is en daarmee ongeschikt als winterverblijfplaats.

Als de restauratiewerkzaamheden van de zolder worden uitgevoerd in de winterperiode (half oktober - half april) en achteraf weer geschikt blijft voor vleermuizen, kan worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Als buiten deze periode gestart wordt met de werkzaamheden, moet uit een aanvullend onderzoek conform het landelijk geldende vleermuisprotocol¹, blijken of en hoeveel verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis aanwezig zijn. Op basis van de conclusies kunnen voorzorgsmaatregelen worden genomen. Door het nemen van compenserende of mitigerende maatregelen kan de gunstige staat van instandhouding relatief eenvoudig behouden blijven. De gewone grootoorvleermuis is landelijk niet bedreigd en is bovendien relatief flexibel in het accepteren van alternatieve verblijfplaatsen na verstoring.

Het plangebied is ongeschikt als onderdeel van een foerageergebied of vaste vliegroute van vleermuizen. Negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

¹ Dit protocol wordt elk jaar geactualiseerd. Voor de onderzoeksinspanning moet men volgens het huidige protocol uitgaan van tenminste 4 avond/ochtendbezoeken in de periode mei-september.

Vogels

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van vogelnesten en sporen van vogels in de bebouwing. In de voormalige veestal zijn op enkele balken nesten van merels aangetroffen. Op de balken in deze stal en in de loods kunnen ook nesten van andere kleine zangvogels zoals de witte kwikstaart en zwarte roodstaart aanwezig zijn. Nesten van zwaluwen, huismussen, uilen of andere gebouwbewonende of holenbroedende vogelsoorten zijn niet aangetroffen.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden zoals het eventueel slopen van de veestal en loods buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Flora- en faunawet zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar. Het genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten, zoals als huismus, gierzwaluw, steenuil of kerkuil, is op basis van het veldbezoek redelijkerwijs uit te sluiten.

Overige soortgroepen

In de NDFF zijn waarnemingen vermeld van één amfibiesoort in de nabijheid van het plangebied, namelijk bruine kikker. Deze valt onder beschermingsniveau 1 van de Flora- en faunawet. Door het ontbreken van water en groen in het plangebied is de waarde van het plangebied voor amfibieën echter nihil. Ook het voorkomen van beschermde soorten uit andere soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelde diersoorten) is op basis van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur uit te sluiten.

Conclusies

Op de zolder zijn tussen het balkenwerk enkele spleten en kieren aangetroffen die geschikt zijn voor de gewone grootoorvleermuis. Deze soort zal alleen in de periode half april tot half oktober hiervan gebruik maken. Als de aanvang van de restauratiewerkzaamheden start in de periode half oktober-half april kan worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van grootoorvleermuizen worden aangetast. Als buiten deze periode gestart wordt met de werkzaamheden, moet uit een aanvullend onderzoek conform het landelijk geldende vleermuisprotocol², blijken of en hoeveel verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis aanwezig zijn. Op basis van de conclusies kunnen voorzorgsmaatregelen worden genomen. Door het nemen van compenserende of mitigerende maatregelen kan de gunstige staat van instandhouding relatief eenvoudig behouden blijven. De gewone grootoorvleermuis is landelijk niet bedreigd en is bovendien relatief flexibel in het accepteren van alternatieve verblijfplaatsen na verstoring.

² Dit protocol wordt elk jaar geactualiseerd. Voor de onderzoeksinspanning moet men volgens het huidige protocol uitgaan van tenminste 4 avond/ochtendbezoeken in de periode mei-september.

Het al dan niet voorkomen van vleermuizen op de zolder heeft geen effecten op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.